СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 133. Джерзи Сити, Н. Дж., понеділок, 10 червня 1935. — VOL. XLIII. No. 133. Jersey City, N. J., Monday, June 10, 1935. THREE CENTS

РЕЧЕНЕЦЬ ВИМІНИ ГРАМОТ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ КІНЧИТЬСЯ 30 ЧЕРВНЯ 1935 РОКУ, ЯКЩО ВИ НЕ ЗМІНИЛИ ЩЕ СВОЄЇ ГРАМОТИ, ТО ПОСПІШІТЬСЯ, БО ЧАС УЖЕ КОРОТКИЙ. ПРИПИЛЬНУЙТЕ, ЩОБ ВАША ГРАМОТА НАСПІЛА ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ДЛЯ ВИМІНИ НАЧАС!

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ЗА ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ НАЙВИЩОГО СУДУ

ВАШИНҐТОН. — Вилієм Ґрін, предсідник Американської Федерації Праці, виступив тут в імени тої організації з радіовою промовою за ухвалення конституційної поправки в тому напрямі, щоб найвищий суд Злучених Держав не мав набудуче права признавати якогонебудь закона незгідним з конституцією й неважним.

У своїй промові Ґрін звернув передовсім увагу на те, що за недавнє рішення найвищого суду против закона про відбудову краю заявилися багато редакторів реакційних ґазет, нібито в імя прав стейтів, а на ділі в обороні реакційних підприємців. Оборона прав стейтів, говорив бесідник, довела до того, що не дивлячися на довголітню аґітацію робітничих юній, ми не маємо ще нині одностайних прав про захорону робітників, а навіть найкращі стейтові закони звичайно далекі від досконалости. Оборона прав стейтів доводить до того, що поступовіші стейти мусять зводити свої закони до низького рівня назадницьких стейтів. Тому робітники попирають право конґресу до видавання законів на всі стейти. Тому вони попирали закон про відбудову краю, не дивлячися на його численні недостачі.

У своїй промові Ґрін закликав робітників боронитися зорганізованою силою проти заходів фабрикантів скористати зі скасування „Найри" для стинання заплати й продовження часу праці.

Деякі ґазети подали повний текст промови Ґріна.

ПАЛАТА ПОСЛІВ УЖЕ УХВАЛИЛА ПРОДОВЖЕННЯ „НАЙРИ".

ВАШИНҐТОН. — Зараз наступного дня по предложенню резолюції про продовження закона про відбудову краю палата послів ухвалила цю постанову величезною більшістю голосів. За постанову заявилися 264 голоси, проти 121.

Резолюція продовжує обовязуючу силу закона про відбудову краю до 1-го квітня 1936 року, але рівночасно відкликає право президента встановляти кодекси про чесну конкуренцію.

Противники „Найри" пробували ріжними способами здержати ухвалення продовження, але демократична більшість скоро побивала кожду спробу.

Ухвала тепер переходить до сенату, де проти неї розвивається поважна опозиція. Між іншими проти резолюції заявився вже сенатор Бора. Одначе провідники демократів кажуть, що й тут вони скоро переведуть її ухвалення.

ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ ПРО СВОЇ ЦІЛИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт виступив на пресовій конференції в Білім Домі з короткою промовою про суспільну програму своєї адміністрації.

Він заявив, що він далі вважає своєю громадською програмою заведення суспільного забезпечення, під чим він розуміє працю для робітників і нагоду вести бизнес для бизнесменів.

УРЯДОВА КАМПАНІЯ ПРОТИ ВИКРАДАННЯ ОСІБ.

ТАКОМА (Вашинґтон). — Нед дивлячися на обіцянки поліції, викрадачі 5-літнього сина мілionера Вейергойзера ще далі на волі.

У Ст. Пол покінчилася розправа проти 4 осіб, обвинувачених за викрадення Едварда Бремера в ціли добуття викупу в сумі 200,000 долярів. Два з них дістали по 5 літ тюрми, а два другі по 5.

У Ню Йорку пропав 5-літний хлопчина, Джан Кавл.

Кубські бандити, що викрали були найбагатшого чоловіка Куби, Антонія Міґуеля, пустили на волю його сторожа та зажадали через нього зложення викупу в сумі 286,000 долярів.

МАТИ Й СИН ІДУТЬ НА ШИБЕНИЦЮ.

ДЖОРДЖТАВН (Делавер). — У четвер, коло 5-тої години рано, страчено тут на шибениці паню Мей Г. Кері, 55-літню жінку, а потім її найстаршого, 27-літнього сина, Говарда, за те, що 7 літ тому вони вбили брата пані Кері, щоб дістати по нього обезпечення в сумі 1,954 долярів.

Присяжні судді признали їх були винуватими вбивства першого ступня, але припоручили їх до помилування; одначе суд помилувати їх не захотів.

Страчення відбулося на руштуванню, огородженім високим парканом. Пані Кері була першою жінкою, яку трачено в стейті Делавер.

Того самого дня страчено на електричнім кріслі в Колумбії, Савт Каролайна, 24-літнього Мурина Тормонда Гариса, за зпасилування 64-літньої білої жінки; в Гонтсвили, Тексас, Мурина Алберта Кара теж за знасилування білої жінки; у Сан Квентині, Тексас, 26-літнього Едварда Ланге за вбивство при грабунку одного ювилера.

ЗАБОРОНА ВИСТАВИ ПАМЯТОК УСС.

Як відомо, цього року влаштовано в Українському Національному Музею у Львові, а опісля у Станиславові, Коломиї й інших містах східньої Галичини, виставу, присвячену памяти українських Січових Стрільців з нагоди 20-ліття вимаршу до боїв Усусусів. Ця вистава викликала відгомін в українській і польській пресі, що освітила її історичне і мистецьке значіння. Місцева політична влада у містах, де влаштовано цю виставу, не робила більших перепон і дала на неї дозвіл. Мали її влаштувати й у Тернополі і в цій справі внесено відповідне подання до тамошнього старости, одначе воно всупереч заходам не дало дозволу і тому згадана вистава у Тернополі не відбудеться.

ЗМЕНШЕННЯ ЧИСЛА КАНДИДАТІВ НА МАТУРИСТІВ.

Загальні статистичні числа виказують, що цього року значно зменшилася скількість кандидатів на матуристів у всій Польщі. Взагалі скількість учеників осьмих кляс значно зменшилася наслідком незавидного господарського положення.

НЕВДАЛА БОЛЬШЕВИЦЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

На день 6. травня, коли припадав срібний королівський ювилей, большевики порішили влаштувати большевицьку демонстрацію в Мирнам (Канада), куди мали з'їхатися заагітовані фармери з північної Алберти. На ту оказію приїхав з далекого Вінніпеґу сам Матвій Попович, один з трох головних комуністичних лідерів у Канаді.

Не спали й наші і на той день приготовили ювилейну маніфестацію, в якій взяли участь 800 до 1,000 людей і яка випала, як на фарми, величаво. Зате у товаришів вийшов цілковитий пшик, бо Попович не мав до кого в турфдомі говорити.

УКРАЇНЦІ, ВІДЗНАЧЕНІ ЮВИЛЕЙНОЮ МЕДАЛЕЮ.

Ювилейне королівське відзначення з приводу 25-ліття панування короля Юрія V. одержали отсі Українці в Канаді: епископ Ладика, Сестра Гертруда зі Згромадження Сестер Служебниць — головна доглядачка в Українськім Шпиталі в Мондері, домініяльний посол Михайло Лучкович, по до провінціональних парляментів: в Алберті—пп. Миськів і Горецький, в Саскачевані д-р Драґан, у Манітобі пп. Бачинський і Григорчук.

СТІВЕНС ВКАЗУЄ НА КОРІНЬ ЛИХА.

Сьогодня Канаді загрожує або фашизм зі сторони кількох багатіїв, або марксизм, викликаний руйнуючою революцією з боку населення, — сказав бувший федеральний міністер промислу й торговлі, Г. Стівенс, у промові перед стовариशенням книговодів і контрольорів у Торонті.

Канадою правлять усього 13 канадійських капіталістів, які контролюють половину індустріяльного і торговельного майна краю з 20 міліярдів долярів. Один з тих капіталістів контролює індустрії вартости $4,000,000,000 (чотири міліярди!), а знов інший в одній особі має грубоплатні 42 посади в ріжних корпораціях. Тих людей враз з представниками індустрій кредитових, асекураційних і тростових компаній треба змусити, щоб вони спільно з рештою населення Канади попрацювали над поправою положення в Канаді.

Місяцями, говорив Стівенс, фінансові лідери повторяли, що як політики оставлять їх у спокою, то всім буде добре й вернеться добробут. Але з того вийшло ще більше лиха й тому вже найвищий час, щоб держава перебрала контролю над ними і над усією економічною й фінансовою господаркою домінії.

ТЕМНИЙ НАРІД.

Одна лікарка оповідає ось що про темноту Москалів. Мале дівча, що нездужало на ревматизм, люди вложили до нецок з тістом, і ним щільно обліпили дитину та поклали на лопату і всунули в теплу піч, де печуть хліб. Хоч лікарка їх відраджувала той „лік", ніхто її не слухав, мовляв: „наші діди таксамо лікували". Очевидно, дитина, витягнена з печі, жила коротко.

ЛЕЙБА ТРОЦЬКИЙ ЗАЛИЦЯЄТЬСЯ ДО УКРАЇНЦІВ.

Бувший большевицький комісар Лейба Троцький, якого Сталін, боячись конкуренції, викинув із Совєтів, видав недавно до українських робітників і селян відозву, в якій накликує до боротьби проти Сталіна. В тій відозві Троцький підкреслює, що він усе був за самостійну Україну і противився, коли совєтський уряд зніс ту самостійність 1923 року. Далі закидує комуністичній партії, що вона відступила від ленінівських засад. Відозва зредаґована українською мовою й кольпортують її серед Українців на еміґрації, особливо в Північній Америці.

Пригадав собі Троцький про Українців тоді, коли лишився без влади і впливу на формування життя в Совєтах. Але тепер це вже запізно.

ЗЛАКОМИВСЯ НА „ЦАРСЬКІ БРИЛЯНТИ".

Селянин Боян з Недилиск, продав на ярмарку в Берестї воли за 200 зл. На ринку підійшов до нього молодий мужчина і почав оповідати йому з російська історію свого життя. Був, каже, царським офіцером, утік від большевиків і має при собі царські брилянти. Мандрує тепер до Чехословаччини, де має знайомих, що були в російській неволі. Але не стало йому грошей. Продав би оказійно золотий ланцюх і брилянти, щоби мати гроші на дорогу. Жиди хотять купити, але він як царський офіцир не хоче, щоби вони дісталися в жидівські руки. Коло них крутився якийсь Жид і шепнув Боянови, щоби купив, а він від нього з грубим процентом зараз відкупить. Не надумуючись довго, Боян взяв „царські брилянти" і заплатив 200 зл. Коли оглянувся, „царський офіцир" і Жид щезли без сліду. Оповів це стрічному поліцаєви й оба пішли до найближчого ювилера. Тут Боян дізнався з жахом, що „брилянти" це звичайне скло без вартости та що він став жертвою спритних ошуканців.

БОДЯКИ ПОСХОДИЛИ НА КОРОВАХ.

Повідомляють зі стейту Кензас, де недавно віяли страшні порохові бурі, що худоба має на собі так багато бруду, що після дощу на клубах коров посходили бодяки, яких насіння дісталися на худобу враз з порохами.

МЕТЕОРОЛЬОҐІЧНА СТАЦІЯ НА ЧОРНОГОРІ.

Метеорольоґічно-астрономічна стація на Чорногорі в Карпатах має бути збудована цього року державним коштом. Обсерваторія стане на верху Піп Іван (2078 м.) і буде складатися з одноповерхового будинку між двома вежами. З державною телеграфічною і телефонічною сіткою буде получена окремим каблем і власною радіо-телеграфічною стацією. Зі стації можна буде обсервувати не тільки вищі верстви атмосфери, але й стратосферу. Буде в ній лябораторія для дослідів ґеофізики, земного магнетизму, астрономії і т. п.

ВЕЛИКИЙ ПОПИТ ЗА СРІБНИМИ ДОЛЯРАМИ.

Попит за срібними долярами, яких Банк Канади дотепер видав 120,000 штук, є такий великий на сході Канади, що банки списали довгі листи замовлень і по черзі в міру засобів видають ті монети пентентам. Вкоротці мають викарбувати ще додатково 15,000 штук.

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В МАНЧУКУ РОЗВИВАЄТЬСЯ

ХАРБІН (Манчуко). — Недавно вийшло соте число „Маньджурського Вістника", органу української національно-державницької думки. Часопис заложено в 1932 р. Всі давніші старання про дозвіл видавати український часопис були безуспішні. Стара влада відмовила гром. Павловському аж 14 разів такого дозволу. А коли нова влада дозвіл дала, то не було матеріяльних засобів на видавництво. Як зачато видавати, були всього 42 передплатники, а за пів року 142. Та тепер усе пішло іншим ходом.

В березні влаштовано в Харбіні в Українськім Національнім Домі величаве свято в память Т. Шевченка. Ведеться акція, щоб сплатити цілковито довги У. Н. Дому та призначити його тільки на службу інтересам української кольонії в Манчуку. На всіх полях видно змагання до консолідації українських національних сил. Поведено акцію за збірку на фонд „Рідної Школи" для вдержання української школи в Харбіні. Пороблено заходи, щоб можна оселювати українських людей-господарів на землю в північній Маньджурії. Спеціяльну увагу присвячується святкуванню державницьких українських свят. Молодь, зорґанізована в товаристві „Зелений Клин", теж проявляє активність і дає театральні вистави. „Маньджурський Вістник" завів постійну рубрику, в якій подає цікаві звідомлення з життя Українців на Зеленій Україні.

ПРОАМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД.

ЛОНДОН. — Нове міністерство майже нічим не ріжниться від попереднього, бо зміна зайшла тільки тому, що Мек Донелд хотів сам уступити через слабе здоровля. Але всежтаки підкреслюють, що і премієр Болдвин і новий міністер справ закордонних, сер Семюел Гор, є великим симпатиками Злучених Держав і працюватимуть цілком в тім напрямі, щоби іще більше затіснити дружні відносини між Англією і Злученими Державами.

ЯПОНІЯ ЗАКРІПЛЮЄТЬСЯ В КИТАЮ.

ТІЄНТСІН (Китай). — Японія тихо й без гомону посувається чимраз далі в північнім Китаю і добирається до окупації Пейпінґу і Тієнтсіну. Найдивніше те, що цьому всьому приглядається китайський нарід з повним спокоєм. Кажуть, що мало хто в Китаю знає, що властиво діється, бо часописи є сильно цензуровані.

ЛЯВАЛЬ ДІСТАВ ДЕЩО З ДИКТАТОРСЬКИХ ПРАВ.

ПАРИЖ. — Вкінці зліплено в Франції міністерство, що можливо вдержиться яких кілька місяців. На чолі стоїть премієр Ляваль. Дано йому трохи більші повновласти, щоб ратував край від фінансового краху. Його завдання подбати про добуття 10 біліонів франків на сплату державних бондів, а потім треба буде йому дістати ще понад 6 біліонів франків, щоб покрити буджетовий дефіцит.

СОВЄТИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

МОСКВА. — Заложено з боку Совєтів протест перед болгарським урядом за те, що він не дає належної охорони совєтському посольству в Софії перед нападами російських іміґрантів на посольство.

ІДЕАЛ АНГЛІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

ЛОНДОН. — Стенлі Болдвин, що став третій раз на чолі англійського уряду, є знаменитим бесідником і добрим політиком. Каже, що він уже зарікався кількома наворотами, що не вернеться до політики, але якось не йде. „Я бажав би собі — казав Болдвин — вернутися назад до Вустер, читати книжки, вести порядне життя і годувати безроги".

ЧОГО ЇЗДИВ ҐЕРІНҐ ПО ЕВРОПІ.

БІЛГОРОД (Юґославія). — До Юґославії завитав ґенерал Вільгельм Ґерінґ, німецький міністер авіяції. Приїхав, ніби відбуваючи пошлюбну подорож. Це останнє правдиве, але до цього ніхто не привязує ніякої ваги. Зате кружляють поголоски, що Ґерінґ під покришкою пошлюбної подорожі снує ріжні політичні пляни. А в першу чергу намагається створити в Европі протисовєтський бльок, що стояв би під проводом Німеччини.

В МАКЕДОНІЇ НЕМА СПОКОЮ.

АТЕНИ (Греція). — З Македонії і Тракії доносять про нові неспокої. Викликані вони прихильниками Венізельоса, а ворогами повороту Греції до монархії. З неспокоїв користають комуністи і спричинюють своєю аґітацією ще більший хаос.

ЯК СОВЄТИ СЕБЕ ОБЕЗПЕЧУЮТЬ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС (Фінляндія). — З совєтсько-фінляндської границі подають, що Совєти вже переселили прикордонне фінляндське населення в далекі московські землі, а на його місце спровадили правдивих Москалів з центру Росії. Кажеться, що так поступають Совєти не тільки з Фінляндцями, але й з іншими народами, які заселюють совєтські погранича від непамятних часів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНСЬКА КОНСТИТУЦІЯ НА СУДІ

Рішення найвищого суду Злучених Держав, що признало неконституційним закон про відбудову краю, зовсім несподівано поставило на публичний осуд самий найвищий суд Злучених Держав. Закон цей, видно, знайшов нагло по своїй смерті більше приятелів, ніж він мав за життя. Між плачами на його гробі були теж слова: Яким правом тебе вбито? І люди, заслухавшись у ці плачі, стали серіозно питатися: справді, яким правом суд скасував цей закон?

Тимчасом суд не зробив нічого надзвичайного. Це в Америці зовсім буденна подія, що суд признає якийсь закон незгідним з американською конституцією, а тимсамим необовязуючим. В Америці це звичайна річ, але в інших конституційних державах таке не буває. Там ухвала парляменту з підписом президента чи короля стає законом і ніякий суд не може її признати незгідною з конституцією.

Повстала ця американська специяльність серед тих специяльних умовин, серед яких з відорваних від англійської імперії американських кольоній повстала американська республика. Тяжко приходило творцям републики виковувати зі збунтованих кольоній одноцілу державу. Можна це було зробити тільки обіцянкою, що центральна федеральна влада буде мати тільки такі права, які стейти їй виразно дадуть. Щоб захоронити далі стейти перед посяганнями центрального уряду й конгресу проти прав стейтів, дано найвищому судови право признавати необовязуючим усякий закон, що нарушує права стейтів супроти цетральної влади.

Говорено тоді, що свободу народу можна заховати добре тільки тоді, коли кожна з трох галузей правління, себто законодатна влада, виконна влада й судова влада, буде залежна одна від одної. Одначе, як бачимо, вийшло зовсім щось інше. Правда, конгрес незалежний від уряду, а уряд від конгресу, одначе над ними станув як найвищий орган влади суд зі своїм правом признавати ухвалу конгресу й підпис президента незгідним з конституцією.

У звичайні часи цю супремацію толєрується. Одначе в надзвичайні, критичні часи люди бачать зовсім добре всю безглуздість такої конституції. І тому тепер іде агітація за те, щоб американську конституцію змінити так, щоб набудуче суд не мав права признавати неконституційними правних ухвал конгресу. Кажуть, нині американська держава вже утверджена, вже виробляється один американський нарід і нема вже причини захороняти права стейтів у часи телеграфу, телефону, радія, автомобіля й літака так, як треба було їх захороняти тоді, як Американці їздили возами, запряженими волами.

К. Срібний.

ГОТУЮТЬСЯ...

Непевний стан совєтської Росії, про що чудово знають в европейських кабінетах, знов оживив пляни тих, що мають око на Україну.

Досі серед нашої суспільности панувала думка (та й тепер панує), що зі смертю Пілсудського зійшов у могилу останній могікан ягайлонської ідеї, що ні в кого тепер ані в голові та ідея. Досі панував погляд, що тільки табор санації кував якісь пляни „федерації" з Україною, що ціла польська суспільність, особливо найсильніша поза санацією її частина, народова демократія, ніяких плянів на Україну не має. Бо й нераз виступала гостро проти тих плянів, бажаючи сильної Росії та злагоди з нею. Останні події в Росії (захитання режиму), показується, змінили й ідеї ен-деків щодо України.

У чоловім репрезентаційнім журналі тої партії, в „Мислі Народовей" (чч. 18 і 19, 20), звявилася цікава стаття, підписана псевдонімом „ідем", у якій висловлено дуже єретичні, як на ту партію, думки. Автор пише: „Польща, з огляду на своє положення і з огляду на найліпші традиції своєї історії і думки, з огляду на те, що по збольшевиченій Росії є єдиним із словянських народів у західньо-европейським типі, що може претендувати на великодержавність, з огляду на те, що фактично Славяни ждуть на нас (?), щоб ми ввійшли в нашу природню ролю історичного керівництва тих народів" — з огляду на те все Польща повинна здобутися на велику експанзію. Та експанзія має обійняти всі „великі і малі народи", положені між гітлєрівською Німеччиною і совєтською Росією, очевидно під проводом Польщі. При чім виразно згадується й Україну. Згадується про „межиморя Балтик - Андріятик - Чорне море". Треба те „межиморя" обняти одною ідеєю, як „одну цілість", натхнути „почуттям солідарности", а з того всього — автор того не каже, але думає — повстане нова ягайлонська держава...

Ці голоси не відокремлені. Стрічаються вони і в інших органах преси, і то не санаційної, а власне націонал-демократичної, себто тої, яка досі всякого, хто думав про повторення 1920 року, називала зрадником і шкідником. Тепер сама хоче повторити той рік.

Ясна річ, що нема вже тут навіть мови, як у 1920 р., про якусь українську незалежну державу. Ні, тут на наші землі дивляться просто як на дикі поля, які кождий, як упаде Росія, зможе собі взяти. Кождий, хто забезпечиться відповідними союзами і попертям сильних цього світу, щоб йому бодай не перешкаджали, як у СССР знов, як у 1917 році, наступить анархія, коли все там піде догори ногами.

Сигналізуємо ці голоси, щоб наші читачі за океаном уважні були на нові течії, які виринають серед польської суспільности щодо наддніпрянських земель. Досі казалося, що в Польщі були дві течії щодо великоукраїнської проблеми: одна, „помогти" відбудувати незалежну державу з столицею в Києві в „тіснім союзі" з Варшавою; друга, повне незаінтересування щодо Києва і бажання мирних, за всяку ціну, відносин з усякою Росією. Також уявлення справи перестарілося. Тепер є або незаінтересування, або бажання створити нову ягайлонську державу, в якій не було би місця для ніякої незалежної України.

Хто пильно обсервує настрої в польській суспільности, той знає, що справи стоять якраз так і не інакше. Очевидно, Україна привитає момент упадку большевизму як спасення від довгої змори. Але використати повинна той момент не для повторення старих помилок: вона повинна тоді напружити всі свої сили, щоб змагати до повної незалежности своєї держави, незалежної і від Москви і від Варшави. Тільки це гасло може стати гаслом, за яким піде нація, і якого вимагає її щастя й будуччина.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

П. Б., Трой, Н. Й. — Вистарчає.

Н. З., Ню Йорк, Н. Й. — Нема змоги займатися ще й такими справами.

Збудуймо Український Дім для Музею Визвольної Боротьби України у Празі!

КАРІЄРА ОДНОГО ПРОВОКАТОРА

Дальші подробиці про „Степана" з „Последних Новостей". Поляк, український революціонер, комуніст, білогвардійський неділимець.

У звязку зі „Спогадами" „Степана" у „Последних Новостях" з 7. травня ц. р., та ревеляціями „Обсерватора" про того провокатора, дозволю собі подати кілька подробиць про ту темну людину і її темні діла. Я не робив би цього, коли б не був переконаний, що автор „Паутини Гакенкройцлера" ще не скінчив своєї „карієри" на співробітництві у мілюкінівських „Последних Новостях" та що виплине ще на інших водах. Не є виключене, що за якийсь час українські організації Америки чи Канади будуть (у добрій вірі) гостинно приймати у себе цього „емігранта з України" і „борця за національну справу".

Я дістав із Парижа лист, який підтверджує розкриту в „Ділі" у статті „Обсерватора" правду, що „Степан" — це мій старий знайомий Кароль Шиманський, що з червоного агента ЧК тепер став знову на якийсь час „істінно русскім" та допомагає московським „єдінонеділімцям" лити провокаційні помиї на все українське життя. До цього додам лише коротку біографію Шиманського.

Червона армія, дезерція і крадіж цукру, знасилування та вбивство, служба в ГПУ.

Родився він 1901 року у скалатському повіті коло Тернополя. Мати — куховарка постерунку австрійської поліції, — Полька, нешлюбний батько — поліціянт, теж Поляк. Підчас перебування большевиків у Галичині, в 1920 році, 19-літній Кароль Шиманський вступив добровольцем до червоної армії; приймав участь у боях з Українцями. Був ранений у руку в бою з полком Чорних Запорожців. У 1921 році був відкомандирований до батальону „ЧОН" („части особаго назначенія"), військ Чека на Поділлі, і звідти попав на охорону цукроварень. Переловлений іще з деким із „охорони" на крадіжі 14 мішків цукру із складів гніванської цукроварні, здезиртирував і втік до Галичини. Коли ж тут виявилося, що підчас побуту в червоній армії він знасилував доньку якогось землевласника коло Теребовлі, а самого його застрілив, він утік знову до большевиків. У сатанівському ГПУ заявив, що має зза кордону доручення до петлюрівської підпільної організації, яке приняв тому, щоб видати її ГПУ. В нагороду жадав від ГПУ, щоб його справа за крадіж і дезерцію була припинена. Шиманського відставили до Винниці, де його приняли до складу „секретних сотрудников" губвідділу ГПУ.

Видав кількадесять своїх знайомих з української інтелігенції, як членів „підпільної організації", одначасно їздив по цукроварнях і містечках, провокуючи ріжні особи. Для „доказання вини" підкидав у їх помешканнях писані зміненим характером письма, записочки з провокаційним змістом, які потім ГПУ знаходило при ревізії. Особисто він разом з іншими чекістами тих арештованих, „щоб признавалися". Всіх арештованих наслідком доносів Шиманського було понад сто. Кілька осіб засуджено за справи, що він підкововано при цьому вийшли на верх. Останні всіх звільнено після кількамісячного побуту в арештах ГПУ. Ця „праця" Шиманського продовжувалася до 1923 року (цілу зиму). В тому часі він між іншим намагався з доручення ГПУ спровокувати підчас сповіди винницького католицького ксьондза Левінського, подаючися за польського підпільного робітника, що знайшовся в критичному положенні. Але старий ксьондз зорієнтувався і вигнав його прилюдно з костела.

8 літ вязниці і карієра на Соловках.

„Марку" Шиманського в очах ГПУ підтримало на такий довгий час те, що він випадково „розшифрував" мого товариша з підпільної організації, Ріпуленка, який — нікого не видавши — згинув розстріляний. Після того випадку, я з двома товаришами мав Шиманського „зліквідувати", але саме тоді ГПУ, переконавшиcь, що Шиманський більше на ніщо не пригодиться, арештувало його. Після ріжних „історій" його засудили на 8 років за дезерцію і введення в блуд ГПУ. У тюрмах Шиманський не покидав своєї „напрямної" і весь час мав „контакт" з ГПУ. В 1924 р. у вязниці винницького ГПУ вкрав у ксьондза Поповського підписаний молитовник і послугуючись ним як дарунком та благословенням знаного і поважаного чорноострівського священика, підходив до арештованих священиків та видобував від них потрібні для ГПУ матеріяли. Тоді він був Поляк — віруючий католик. Переїздом через київську тюрму до Харкова — підлазив до покійного отамана Дерещука і був тоді Українцем петлюрівцем. В 1929 році, попавши до полтавської тюрми, став „істінно русскім чєлавєком", „денікінським офіцером", і допоміг ГПУ відправити на північ двох мосвовських „ковствуючих священиків. Довірливі „малороси" оповіли „свому чоловікови", як то вони при денікінцях за „Русь святую" боролися...

Висланий до таборів на північ, Шиманський, як колишній червоноармієць і чекіст — попав в „охорону" і з рушницею гнав українських селян на роботу. Як мені оповідали в большевицьких тюрмах затримані утікачі з півночі, він „старався" неабияк і тому весною 1930 року його перед реченцем звільнили з правом повороту на Україну.

Перехід до Польщі і три роки вязниці.

У жовтні 1930 року на кордоні коло Підволочиськ відігралася така комедія: Одної ночі на большевицькій стороні вибухнула густа стрілянина. До польської пограничної сторожі звявився Шиманський у большевицькому військовому мундирі з револьвером і оповів, що він на півночі убив чекіста, одягнувся в його одяг і таким чином добрався до кордону. Тут мав перестрілку з большевицькою сторожею і вбив двох червоноармійців. Ранком ГПУ „підтвердило" цей „факт" в розмовах через кордон. Виходило би, що Шиманський так „геройськи" видобувшися з північного табору, поїхав до кордону через Винницю, Проскурів, Волочиська, де його знали особисто всі чекісти...

Через те, що Шиманський своєї шпигунської діяльности у користь ГПУ в Польщі не розпочинав, а свідки зпід Теребовлі у старій справі знасилування і вбивства, по десятьох роках всетаки вагалися рішуче признати, що це він (за 10 літ можна чимало змінитися!), після двох розправ його засудили „лише" на три роки вязниці. В тернопільській тюрмі був то комуністом, то українським націоналістом — залежно від „конюнктури". В 1932 році був звільнений на підставі свідоцтва лікарської комісії з умовиною залишити впродовж 5 днів кордони

Гостинний виступ в академічному домі і св. Юрі.

Цей термін йому вдалося якось продовжити до 30 днів, підчас яких він почав „попсуватись" у Львові. Перш за все, причіпивши жовто-блакитну ленточку, пішов до Академічного Дому і редакції „Нашого Клича". Та тут не повелося, бо припадком стрінули його студенти, що сиділи разом з ним у Тернополі і знали, що то за „птиця".

Зате йому повелося в еміграntських організаціях, які заопікувалися „земляком з подільської губернії". (Я, перебуваючи на Волині, довідався про це, коли Шиманський був уже в Німеччині). Доброзичливі люди скерували його до митрополита Шептицького, як до добросердечного батька, що опікується бездомними. Розплакавшись на колінах перед митрополитом, Шиманський дістав грошеву допомогу і поручаючого листа, що був йому більш потрібний ніж гроші. Про дальший „шлях" Шиманського оповідає у своїй статті „Обсерватор".

Берлін, Ґестапо і концентраційний табор.

Я хочу зупинитися ще лише на одній дрібниці. Шиманський у своїх „спогадах" оповідає, як він попав до специяльного відділу німецького генерального штабу. Приняли його там ніби з довірям, запропонували їхати зі специяльним завданням на Україну... Одночасно перебуває з ним в одній кімнаті маса людей з ріжних українських організацій, всі вони мають звязок з ҐЕСТАПО і розмовляють собі про ріжні „делікатні" справи. З тих ото саме розмов він доходить до висновку, що всі українські політичні угрупування, від ОУН почавши і на УНР та Скоропадському скінчивши, це, власне кажучи — служба німецького генштабу.

Що такі нісенітниці друкують „Последнія Новости" — дивуватися не треба. Вся московська еміграційна преса, лякаючись відірвання України від Москви, явно чи скрито вдоволена з французько-большевицького союзу та лякає Французів Гітлєром, а до нього дочіплює ще одно „страховище" — Українців. Але всякій нормальній людині, якій страх перед Гітлєром ще не запоморочив ума, дуже тяжко повірити, що німецьке „ГПУ" таке наївне і так примітивно веде свою роботу. Я, наприклад, мав відомости трохи інші від того, що оповідав Шиманський в „Последніх Новостях".

Коли Шиманському в Берліні між Українцями не повелося, бо ті, що на них йому найбільше залежало, запитали про нього листовно Львів і дістали відповідні інформації — тоді він зголосився до московського „Ронду" (російська гітлєрівська організація) і в скорому часі попав до гітлєрівського концентраційного табору. Утікач з німецького концтабору виплив у Франції, як „політичний емігрант" з СССР!

Париж і на овиді Канада!

Те, що цей „вояк" був у Парижі членом товариства бувших українських вояків — ділo минуле: його звідти викинули. Але мені пишуть із Парижа, що він вибирається до Канади... Чи не до „Січей"? І за які гроші?... Чи не за „гонорар" з „Последних Новостей"?!

Думаю, що наша закордонна преса нічого не втратить, як передрукує вимки з уваг „Обсерватора" та й моїх, щоб заздалегідь перестерегти всі українські еміграційні осередки в Европі й Америці перед отим типом, який ще хоче продовжувати свою провокаторську карієру. — („Діло").

Юрій Горліс-Горський.

Борис Пильняк.

СОБАЧА ДОЛЯ

Сука привела на світ щенята в кухні біля старої печі. То було весною. Люди ввесь час копали, перекопували дерева, обрізували сухе галуззя, палили сміття, а сука — ще два тижні мала часу — перешкоджувала господарям. Підкопувалася під деревляний шпихлір або під корчі ожин, приготовляла собі нору, в якій могла би привести на світ потомство.

Господиня проганяла суку та засипала нору, вимахувала голими руками, сердилася та гонила її геть. Сука дивилася на світ дуже сумними, добрими очима.

Рано-вранці, як привела на світ щенята, з кухні почулося скомління. Зпід печі вилізли за дня сліпі щенята, а сука, виснажена, дивилася добрими щасливими очима.

Господиня сказала до чоловіка:

— Все придумуєш якісь дурниці. Годі перейти кухню. Втопити треба щенята або викинути десь.

Господар поклав щенята в кошик, відніс за хату, з суку нагнав туди.

Пішов копати грядки, а двері до кухні були відчинені. За годину виявилося, що всі щенята з матірю були знову в кухні. Дуже обережно в зубах перенесла їх мати на місце, де народилися.

Між господинею та сукою зійшов завзятий бій. Одначе сука була впертіша.

Господарі були молоді, щойно уладилися, любилися, дітей ще не мали.

Господиня настоювала на чоловіка, щоби втопив щенята в ріці. Чоловік сказав, що то расова собака, що приобіцяв щенята приятелям.

Господиня уступила чоловікови. Він сказав, що роздасть щенята, як уже видитимуть.

Приїхала сестра та взяла одно щеня.

На другий день вернулася зі щенятем. Була самітна, жила сама. Як виходила з хати, щеня увесь час скавуліло, перешкоджувало сусідам. Нічого не їло. Заскоро забрали його від матері. Тому сестра просила, щоби щенята ще кілька днів були при матері.

Щеня врадувано підійшло до материної груди. А сука мала вже злющі й уважні очі, обнюхала щеня, вишкірювали зуби. Відкинула щеня від себе. Люди, здивовані, нахилилися над нею. Сука злющо гаркотіла. Господиня тупнула ногою, крикнула на собаку. З очей суки пробивалася нехіть. Підпадалася. Щеня нассалося. Люди вийшли з кухні — й зараз звідтам почулося скомління. Сука жбурнула щеня в другий кут кухні. Була наче скажена.

Господар, його жінка й сестра стали приговорювати до суки, завстиджувати. При людях собака була покірна. Господар говорив, що щеня принесло з собою чужий запах. Вигнали суку на подвіря. Господар переставляв щенята, пообтирав одно до одного, щоби помішати та затерти запах, вкінці порозміщував їх у кухні та в кімнатах.

Сука кинулася шукати. Всі віднайшла та позносила до кухні. Не торкнула лише того одного, хоч кілька разів підходила до нього.

Господар знову вигнав суку, знову перемішав щенята, переніс кошик із кухні до сіней. Сука прибігла, взяла переносити щенята назад до кухні.

Господар заборонив — собака послухала. Жінки по черзі пильнували собаку. Вкінці все було в порядку. Люди дали собаці спокій.

Так було до вечора. Вечором, коли господарі по вечері хотіли йти спати, почувся грізний гаркіт собаки та жалісне скомління щеняти.

Щеня мало роздавлені — зубами матері — грудну клітку, голову, ноги. Око витекло, з вух і рота текла кров.

Господиня не могла потім стерпіти суки. Казала, щоби чимскорше забрати щенята з хати. Господиня не мала власних дітей — а тут мати розшарпала власне щеня. Здохло воно щойно над раном. Господиня всеньку ніч сиділа біля нього. Взяла тектурову скриньочку, обложила ватою, намастила рани йодиною. Господар — на її просьбу — поїхав ровером до міста до ветеринаря. Ветеринар сказав, що щеня здохне.

Жінка кормила щеня з ложечки. Не спала всю ніч. Ходила навшпиньки. Чоловік заприметив у неї сльози. Збентежилася, засоромилася, всміхнулася. Сказала гнівно: „Тя все... Йди, викопай ямку, під тою смерічкою біля лавочки".

Господар пішов викопати ямку.

Ще була велика роса. Сонце світило збоку. Знад землі знималися фіолетні мряки.

Господар бачив крізь вікно: жінка нахилилася над сукою, вклякнула над щенятами, торкнулася їх рукою, налила молока в миску.

Очі суки були мудрі, сумні, пробивалася з них вина.

Як господар підходив до ганку, нарочно закашляв, вдарив рискалем об ганок і — помаліше, ніж треба було, став витирати чоботи з землі, що причепилася до них.

Чи ви дали вже свою цеглину на будову Українського Дому в Празі?

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

БУРЯ ЧЕРЕЗ СТАТУЮ.

Недавно тому зчинилася в Англії буря через виставлення на публичному місті статуї різьбаря Епштайна; „Отсе людина!"

Як можна догадуватися з цеї назви, статуя має представляти катованого Христа, як Пилат представляє Його юрбі, стараючися викликати до побитого милосердя.

Статуя викликала відразу протести. Знайшлися люди, які сказали, що статуя викликала в них біль, а деякі, що згіршення. Знайшовся навіть один англійський посол, що в англійськім парляменті спитався міністра внутрішних справ, чи не треба би поліції усунути з публичного місця статуї, яка ображає релігійні почування ріжних церков.

На це міністер відпалив коротко: „Я не маю ніяких даних думати, що така акція потрібна".

„РОЗУМНІШІ КРИТИКИ".

Подавши ці факти, „Манчестер Ґардієн" каже далі:

„Розумніші критики здержуються з видаванням осуду до часу, аж цей твір великого артиста буде так простудіований, як він на це заслугує".

Видно, що чим більший артист, тим довше треба студіювати його твір, заки зрозуміється його вартість. Чим більший артист, тим лекше критикови про нього помилитися.

КОЛИ ЗЧИНЯЮТЬСЯ ПРОТЕСТИ.

„Епштайнови крики протестів не можуть видаватися нічим несподіваним", каже „Ґардієн".

„Це не перший раз зчинилася буря через те, що він без страху ломав традицію та пересуди".

Ось від чого зчиняється крик: від поломання традицій і пересудів.

Коли великий грецький математик і фільософ Пітаґор відкрив правило, що стануло основою всеї науки ґеометрії, він жертвував з вдячности за це відкриття богам сотню биків. Від того часу, казали Греки, скільки разів щось нового в світі відкриють, все на биках шкіра трясеться.

БИКИ НА УКРАЇНІ.

У своїй книжці „Молода Україна" Іван Франко подає кілька фактів, що показують нам, як то в нас на Україні на вістку про нове відкриття українським волам шкіра трясласе.

„Таким визовэм", пише Франко, „було розпочате 1878 р. видання „Громадського Друга". Майже кождий вірш, кожда повість, кожда стаття аж до бібліоґрафічних нотаток на окладках, усе було провокацією старої галицько-руської рутини й інерції. Всюди в різкій формі висловлювано думки досі у нас нечувані, єретичні, беззаконні".

ПОЛІЦІЯ НА ДОПОМОГУ КРИТИКАМ.

Не гадаймо, що це тільки в Анґлії критики кличуть поліцію на поміч проти штуки.

„Поліція старалася охоронити руську суспільність перед цим замахом на її душевний спокій, конфіскувала кожду книжку журналу".

Як хроби й стоноги хочуть лежати спокійно під каменем, є й люди, що хочуть мати душевний спокій та не люблять, щоб їх зачіпало щось нове.

ГРОМАДА НА ДОПОМОГУ ПОЛІЦІЇ.

Одначе, каже Іван Франко, поліційні й прокураторські конфіскати не були страшні ні авторам ні ідеям.

„Громадська цензура була вдесятеро грізніша для авторів, ніж прокураторська, а львівська громада стояла під терором провінціональної публики, що, не знаючи іншої літератури крім польсько-шляхетської або німецької сентиментальної, тільки й ждала найменшої причини, щоб звернути нумер".

Як зачувати, в Дітройті з нагоди висталення Архипенкової різьби „Шевченко" мається повторити історія з Галичини зперед пятьдесятьох літ. Нема в Америці прокураторської цензури, але заступити її хочуть домородні цензори, що, не маючи ніякого розуміння для різьби, вхопилися негодування місцевої польської шовіністичної публики, щоб осудити втір великого різьбаря.

ЧИ ЦЕ ТВІР ШТУКИ?

Кажуть дітройтські польські шовіністи, що різьба Архипенка не є твір штуки.

Цей закид нагадує мені відповідь, яку Іван Франко дав одному свому критикови, що сказав про нього: „Не ґеній ти, а взір тільки продуцента".

Іван Франко писав:

Правда, синку, я не ґеній...
Ех, якби я ґеній був!
Яб вам душі переродив,
Яб вам випрямив хребти,
Яб мужів з вас повиводив —
Навіть з малп таких, як ти!

З гордістю дивиться кожна нація на свої славні діла. Вшануймо славу нашого минулого будовою Музею Визвольної Боротьби України!

Будовою Музею Визвольної Боротьби дають Українці доказ своєї здатности до творчого будівництва.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за травень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	89.25	193.	3284
2.	43.92	195.	20.59
3.	14.14	196.	2.48
6.	1.61	198.	9.73
7.	8.28	204.	3.77
8.	43.50	205.	13.88
10.	35.13	206.	189.38
11.	2.87	207.	8.78
12.	49.60	208.	13.16
17.	3.32	209.	20.86
18.	7.17	211.	32.83
19.	58	212.	1.31
20.	4.25	213.	35.00
23.	1.29	214.	6.79
25.	2.02	215.	3.85
27.	2.25	216.	19.80
28.	55.20	217.	29.07
29.	2.91	218.	27.74
30.	32.65	219.	7.74
33.	19.30	220.	29.07
35.	81	221.	80.20
36.	10.39	225.	17.49
37.	24.53	227.	5.54
38.	9.80	230.	24.95
39.	46.05	233.	13.13
41.	14.85	234.	35.98
42.	10.73	235.	27.67
43.	5.16	236.	18.59
44.	26.86	237.	27.39
45.	11.03	238.	14.69
46.	8.55	239.	20.35
47.	18.15	241.	19.37
50.	1.13	243.	19.48
52.	2.94	245.	10.19
53.	4.05	246.	6.49
55.	1.87	247	5.57
57.	12.40	254.	7.77
58.	3.62	257.	17.62
60.	1.75	260.	1.23
62.	16.42	261.	21.48
63.	3.88	262.	7.94
64.	18.69	263.	1.75
65.	56.20	26.	21.65
66.	41.34	267.	4.33
67.	18.12	268.	22.53
68.	7.60	271.	7.97
70.	17.74	273.	21.70
72.	3.14	274.	9.87
73.	35.21	275.	33.30
74.	2.24	276.	15.03
76.	13.85	277.	20.32
78.	24.42	278.	1.15
80.	1.58	280.	7.59
83.	13.14	281.	1.67
86.	12.93	282.	9.32
87.	1.15	283.	29.34
90.	100.00	284.	3.37
92.	3.39	286.	45.85
94.	2.16	288.	31.34
97.	1.76	292.	9.88
98.	25.44	295.	13.88
99.	5.54	298.	11.96
101.	2.84	299.	6.68
102.	13.32	300.	42.58
103.	99	301.	9.30
104.	53.69	303.	24.92
105.	24.20	305.	20.63
106.	37.96	306.	7.58
107.	5.24	308.	3.67
108.	50.64	309.	3.60
109.	6.57	312.	22.78
111.	2.15	315.	1.14
112.	19.13	316.	17.43
113.	8.14	317.	7.74
114.	11.96	318.	45.74
116.	9.15	319.	4.97
117.	24.05	320.	2.93
119.	4.32	321.	7.19
121.	3.77	322.	7.68
122.	2.48	324.	13.62
123.	5.59	325.	3.65
125.	4.84	236.	4.58
127.	25.80	327.	17.01
129.	3.32	328.	2.21
130.	10.06	331.	14.95
131.	1.19	332.	13.10
133.	17.50	333.	1.41
134.	31.31	334.	25.47
135.	10.27	335.	7.59
136.	49.17	336.	40.79
137.	2.78	337.	8.34
139.	12.52	338.	21.52
140.	1.64	339.	5.42
142.	58.51	342.	54.20
143.	27.25	345.	4.46
147.	96.27	347.	2.31
148.	1.13	349.	6.30
151.	31.95	350.	4.06
153.	7.00	352.	1.22
155.	18.12	355.	7.73
156.	14.80	358.	3.97
161.	7.12	361.	64.51
162.	9.71	363.	47.03
164.	1.62	364.	2.70
167.	6.23	365.	15.01
168.	26.26	367.	10.75
169.	4.26	368.	.74
170.	38.38	370.	49.30
177.	7.15	371.	7.15
179.	1.73	373.	2.31
181.	7.64	375.	1.30
182.	1.25	382.	20.11
187.	1.97	383.	24.10
188.	3.92	384.	41.32
189.	18.96	385.	31.03
190.	23.50	388.	31.64
191.	3.31	401.	11.14
192.	27.85		

З місячних вкладок старого роду обезпечення $4,058.63

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	290.57	50.	166.35
2.	185.65	51.	40.00
3.	90.59	52.	51.86
4.	89.91	53.	65.14
5.	186.01	54.	34.63
6.	36.84	55.	40.03
7.	241.38	56.	170.41
8.	158.14	57.	129.40
9.	145.44	58.	142.46
10.	151.86	59.	154.72
11.	64.98	60.	32.68
12.	74.60	62.	94.06
13.	69.65	63.	265.35
14.	4.98	64.	75.56
15.	20.72	65.	216.69
16.	64.77	66.	62.29
17.	34.71	67.	150.51
18.	111.90	68.	16.41
19.	12.66	69.	25.20
20.	187.39	70.	256.78
21.	128.82	71.	7.59
22.	31.21	72.	43.04
23.	41.84	73.	48.46
24.	93.79	74.	36.58
25.	74.03	75.	93.66
26.	38.49	76.	238.85
27.	54.02	77.	81.00
28.	66.56	78.	109.17
29.	170.58	79.	12.53
30.	37.54	80.	40.67
31.	119.99	81.	156.25
32.	33.74	82.	68.62
33.	81.51	83.	177.79
34.	6.29	84.	41.23
35.	23.82	85.	123.99
36.	110.43	86.	225.77
37.	84.79	87.	170.65
38.	229.92	88.	31.09
39.	105.64	89.	22.33
40.	21.58	90.	146.23
41.	6.85	91.	361.10
42.	313.71	92.	12.54
43.	38.76	93.	51.86
44.	106.61	94.	293.23
45.	225.16	95.	39.05
46.	24.59	96.	198.57
47.	23.53	97.	136.42
48.	47.38	98.	81.24
49.	22.50	99.	172.89

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
100.	129.69	244.	22.72
101.	44.15	245.	104.00
102.	456.36	246.	41.73
103.	105.84	247.	243.74
104.	190.57	249.	45.35
105.	164.37	250.	17.19
106.	248.08	251.	195.84
107.	30.48	252.	117.08
108.	44.97	253.	86.94
109.	194.26	254.	98.90
110.	9.05	255.	79.84
111.	38.89	256.	41.32
112.	256.25	257.	24.75
113.	48.72	259.	202.64
114.	36.76	260.	41.28
115.	26.98	262.	49.26
116.	39.87	263.	64.75
117.	81.47	265.	31.04
118.	79.63	266.	80.70
119.	24.63	267.	78.39
120.	163.40	268.	73.71
121.	137.20	269.	43.13
122.	58.69	270.	210.64
123.	133.11	271.	67.99
124.	124.04	273.	126.11
125.	59.31	274.	161.45
126.	95.90	275.	69.75
127.	146.86	276.	464.72
128.	14.49	277.	115.26
129.	38.02	278.	50.41
130.	349.42	279.	14.77
131.	16.78	280.	159.86
132.	167.16	281.	128.85
133.	216.57	282.	200.16
134.	53.23	283.	84.88
135.	19.34	284.	61.65
136.	104.97	285.	26.84
137.	211.08	286.	28.97
138.	55.02	288.	152.21
139.	71.97	289.	31.16
140.	90.45	290	61.83
14.1	13.85	292.	360.43
142.	75.04	293.	52.74
143.	55.32	294.	42.88
144.	21.29	295.	186.99
145.	54.98	296.	275.00
146.	132.45	297.	22.60
147.	355.69	298.	58.39
148.	25.78	299.	50.81
149.	37.85	300.	117.73
150.	28.87	301.	126.03
151.	73.32	303.	36.86
154.	60.44	304.	50.13
155.	434.05	305.	56.81
156.	90.68	306.	27.96
157.	9.98	307.	48.56
158.	239.34	308.	114.27
159.	95.14	309.	39.70
160.	133.88	310.	55.55
161.	152.74	311.	17.86
162.	30.17	312.	21.43
163.	111.07	314.	27.76
164.	90.86	315.	28.21
165.	19.86	316.	265.40
166.	36.40	317.	84.98
167.	73.86	318.	64.87
168.	175.21	319.	51.67
169.	54.50	320.	96.97
170.	134.22	321.	85.02
171.	57.71	322.	41.07
172.	44.14	323.	68.37
173.	81.13	324.	132.23
174.	35.14	325.	93.49
175.	140.73	326.	161.45
176.	261.03	327.	42.52
177.	107.17	328.	43.71
178.	74.40	329.	59.64
179.	186.05	330.	92.68
180.	22.53	331.	28.28
181.	121.29	332.	61.72
182.	150.67	333.	109.68
183.	9.74	334.	142.33
184.	12.57	335.	46.89
187.	38.53	336.	181.16
188.	44.98	337.	14.14
189.	6.36	338.	255.73
190.	6.29	339.	101.07
191.	104.67	340.	21.72
192.	64.91	342.	144.78
193.	79.19	344.	75.79
194.	31.27	345.	114.35
195.	28.61	347.	127.69
196.	44.35	349.	68.70
197.	44.10	350.	104.06
198.	48.50	351.	42.30
200.	121.50	353.	51.52
201.	50.08	354.	21.80
202.	39.06	355.	66.40
204.	294.70	357.	55.30
205.	2.45	358.	68.12
206.	162.09	359.	65.11
207.	70.68	360.	14.29
208.	20.95	361.	881.28
209.	58.24	362.	53.95
210.	39.94	363.	43.69
211.	126.69	364.	337.09
212.	50.88	635.	109.27
213.	314.85	366.	13.55
214.	31.93	367.	342.21
215.	26.76	368.	31.43
216.	27.78	369.	224.96
217.	349.91	370.	209.91
218.	201.94	371.	171.60
219.	107.14	372.	37.75
220.	146.62	373.	41.04
221.	453.17	374.	48.35
222.	15.31	375.	72.99
223.	292.75	376.	29.39
225.	21.19	377.	19.57
227.	74.59	378.	15.67
229.	205.38	379.	70.75
230.	170.89	381.	36.96
231.	52.47	382.	17.13
232.	68.83	383.	132.53
233.	30.82	384.	27.58
234.	124.57	385.	208.48
235.	99.93	386.	18.23
236.	138.43	388.	135.16
237.	184.34	390.	44.42
238.	92.75	392.	25.70
239.	275.89	396.	188.53
241.	55.50	400.	66.68
242.	160.57	401.	24.74
243.	69.21		

З місячних вкладок нових родів обезпечення $36,838.27

Разом з місячних вкладок від членів	$ 40,896.90
Процент від бондів	5,142.16
Процент від морґеджів	3,216.26
Заробок на бондах	5,385.42
Процент від позичок нових родів	1,205.72
Зворот позичок нових родів	281.00
Зворот позичок до фонду запомогового	192.25
Сплата морґеджів	163.13
Сплачені і спродані бонди	244,743.75
Зворот Степендії-позички Ілії Чопик, від. 238	40.00

Сирітські части по бл. п.:

Г. Бойкевич, від. 371 .... 50.00

Разом $301,316.59

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 24 Цьокан Іван	$ 500.00
в. 29 Здирко Петро	1,000.00
в. 63 Шийка Павло	750.00
в. 101 Красняник Павло	500.00
в. 142 Ґрін Іван	500.00
в. 150 Олексишин Яків	650.00
в. 159 Федорів Максим	1,000.00
в. 213 Хранюк Михайло	1,000.00
в. 220 Нурко Кароліна	1,000.00
в. 286 Барна Іван	1,000.00
в. 342 Ятчишин Ізидор	1,000.00
в. 345 Садова Текля	1,000.00
в. 345 Шкірка Онуфрій	500.00
в. 371 Бойкевич Григорій	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 70 Гавриляк Ігнатій	1,000.00
в. 102 Василь Михайло	282.87
в. 194 Марків Семко	137.32
в. 202 Зибан Анна	408.75
в. 310 Шевчук Теодор	327.00
в. 197 (ст.) Мікльо Мартин	160.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 30 Величко Розалія	25.00
в. 33 Дороцька Марія	25.00
в. 39 Намісняк Анна	25.00
в. 54 Дячек Андрій	50.00
в. 75 Зданкевич Олекса	50.00
в. 90 Скольськи Василь	50.00
в. 96 Булій Петро	15.00
в. 98 Підгайний Іван	50.00
в. 109 Шепеляк Онуфрій	35.00
в. 104 Конікевич Анна	25.00
в. 127 Самуляк Марта	25.00
в. 155 Корнят Дмитро	50.00
в. 176 Бабяк Петро	50.00
в. 193 Папсон Берта	25.00
в. 195 Бігуняк Петро	50.00
в. 197 Мусяла Марія	25.00
в. 202 Кіцак Анна	25.00
в. 213 Гренда Павлина	25.00
в. 225 Кундеревич Ілько	25.00
в. 232 Кіньо Костко	25.00
в. 233 Комарніцький Мих.	35.00
в. 237 Даців Анна	25.00
в. 262 Ізбянська Таця	35.00
в. 282 Шкляренко Олекса	35.00
в. 308 Кохманська Анна	25.00
в. 334 Старявський Дмитро	25.00
в. 339. Корбілка Михайло	35.00
в. 336 Голдер Микола	25.00
в. 339 Шкрібінець Параск.	25.00
в. 345 Деделюк Юрій	50.00
в. 364 Лев Мокрина	25.00
в. 364 Шарко Анастасія	25.00
в. 367 Гнатів Дмитро	50.00
в. 367 Бабій Антін	50.00
в. 370 Вітовський Гавриїл	50.00
в. 400 Стебен Франко	35.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,595.00
Свобода за праці, чищення і опал	1,798.40
Свобода за Ювилейну Книгу	500.00
Податок від реальности	2,218.69
Бидатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	245.40
Платня помічних сил	212.00
Платня головного уряду	683.00
Кошта правні у виплаті посмертних запомог	332.71
Кошта правні в інших справах	30.00
Кошта подорожей і репрезентації	115.70
Ювилейна нагорода за зорґанізованих членів в 1934	184.00
Місцеві лікарі за оглядини кандидатів в члени У.Н.С.	119.00
Асекурація помічних сил в канцелярії У.Н.С.	19.05
Прибори офісові	21.48
Головний лікар за квартал	37.50
Стейт Конн. за лайсенс	5.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	169.06

Інвестиції.

Закуплено бондів на суму	141,368.75
Процент на бондах	175.00
Інвестовано в морґеджах	6,304.00
Заплачено податок і доражовано до морґеджових інвестицій	27,477.77
Позички для членів на нові роди обезпечення	10,008.00
Виміна бондів правительства Зл. Держав (First Liberty for Treasury Bonds)	6,700.00

Разом $217,260.45

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем квітня 1935 остала	$338,823.86
Прихід за травень	301,316.59
Разом	$640,140.45
Розхід за травень	217,260,45
Готівка з кінцем травня 1935 остала	$422,880.00

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 422,880.00
Морґеджі	1,323,221.35
Бонди	762,149.00
Реальности	499,535.68
Дім У. Н. С.	120,000.00
Позички	399,322.50
Разом	$3,527,108.53

Стан довжний:

Фонд посмертний старого роду	$ 408,126.44
Фонд резервовий	97,779.97
Фонд адміністраційний	95,003.30
Фонд запомоговий	75,629.65
Фонд народний	2,509.77
Фонд конвенційний	20,637.07
Фонд посмертний нових родів	2,429,485.65
Investment and Mortality Fluctuation Fund	193,350.75
Фонд сирітський	204,585.93
Разом	$3,527,108.53

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
за травень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	13.73	38.	5.20
2.	13.75	39.	7.42
3.	4.50	40.	2.03
4.	2.03	41.	.23
5.	7.05	42.	8.78
6.	1.25	43.	1.60
7.	17.78	44.	10.57
8.	16.43	45.	14.18
9.	14.25	46.	.68
10.	2.70	47.	3.38
11.	11.05	48.	2.93
12.	1.40	50.	16.88
13.	8.80	51.	.68
15.	1.13	52.	3.15
16.	7.20	53.	3.60
18.	2.70	54.	2.25
20.	8.35	55.	4.75
21.	10.35	56.	13.95
23.	1.13	57.	8.33
24.	13.05	58.	10.60
25.	1.80	59.	11.02
26.	5.50	60.	2.48
27.	.90	62.	9.90
28.	10.00	63.	18.45
29.	9.25	64.	11.03
30.	6.98	65.	16.00
31.	8.60	66.	.90
33.	14.20	67.	9.22
35.	1.80	68.	1.35
36.	4.05	69.	3.38

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
70.	9.23	233.	.45
72.	5.60	234.	17.80
73.	4.28	235.	10.80
75.	9.45	236.	7.20
76.	11.70	237.	13.05
77.	5.62	238.	7.55
78.	4.75	239.	20.93
79.	.90	241.	1.35
80.	3.40	242.	13.05
81.	7.00	243.	10.80
82.	5.85	244.	1.80
83.	11.70	245.	9.25
84.	2.25	246.	2.48
85.	14.65	247.	14.25
86.	7.00	250.	1.35
87.	10.80	251.	7.00
88.	7.35	253.	3.85
89.	2.70	254.	4.95
90.	18.45	255.	2.25
91.	22.50	256.	4.50
92.	1.80	257.	1.58
93.	1.60	259.	10.50
94.	15.75	260.	7.90
95.	5.40	261.	1.50
96.	12.00	262.	2.50
97.	14.65	263.	2.03
98.	2.50	265.	2.70
99.	18.90	266.	4.35
100.	3.85	267.	3.60
102.	25.88	268.	4.73
103.	6.08	269.	2.50
104.	9.33	270.	14.90
105.	11.70	271.	4.75
106.	10.58	273.	5.63
107.	2.30	274.	6.08
108.	5.85	275.	5.40
109.	7.43	276.	21.83
110.	1.35	277.	6.53
112.	10.35	278.	5.25
113.	3.15	279.	1.35
114.	7.45	280.	5.65
115.	1.15	281.	3.83
116.	6.08	282.	16.65
117.	1.80	283.	5.20
118.	1.35	284.	.45
120.	12.60	285.	.68
121.	11.03	286.	3.83
122.	1.80	288.	15.75
123.	7.45	289.	4.05
124.	9.45	290.	3.15
125.	1.00	292.	26.25
126.	2.93	293.	1.57
127.	8.80	294.	3.60
128.	.90	295.	4.95
129.	1.35	296.	11.70
130.	14.65	297.	2.05
131.	.90	298.	2.70
132.	8.55	299.	2.48
133.	2.25	300.	7.05
135.	5.40	301.	6.55
136.	19.35	303.	1.35
137.	18.45	305.	4.75
139.	5.00	306.	1.80
140.	8.35	307.	1.80
141.	.50	308.	3.15
142.	17.35	309.	1.80
143.	3.60	310.	3.15
144.	1.60	311.	1.15
145.	4.95	312.	5.65
146.	6.98	314.	3.35
147.	30.60	315.	.25
148.	3.83	316.	12.83
149.	3.15	317.	4.72
150.	12.20	318.	9.22
151.	13.05	319.	1.80
155.	25.20	320.	5.40
156.	11.95	321.	6.30
158.	17.10	322.	1.80
159.	5.63	323.	8.10
160.	4.95	324.	5.18
161.	12.45	325.	1.35
162.	1.15	326.	5.81
163.	4.95	327.	4.05
164.	10.80	328.	5.90
165.	2.70	330.	7.20
167.	4.50	331.	5.21
168.	8.80	332.	6.30
169.	.50	333.	3.85
170.	10.80	334.	9.68
171.	3.38	335.	2.95
172.	5.85	336.	16.40
173.	5.40	337.	1.80
174.	3.60	338.	15.10
175.	4.95	339.	7.43
176.	11.25	340.	2.25
177.	2.50	342.	19.80
178.	4.50	344.	2.25
179.	13.95	345.	5.65
180.	16.43	347.	6.30
181.	2.30	349.	6.55
182.	5.63	350.	1.35
187.	.45	351.	1.35
188.	4.55	352.	4.75
189.	1.35	354.	.67
191.	6.55	355.	2.70
192.	7.20	357.	1.80
193.	2.70	358.	3.40
194.	.50	359.	5.00
196.	4.05	361.	47.95
197.	.70	362.	8.35
198.	2.00	363.	12.38
200.	8.80	364.	17.35
201.	3.60	365.	8.80
204.	19.13	366.	3.60
205.	4.10	367.	11.05
206.	29.95	368.	.45
207.	3.15	369.	16.20
208.	.90	370.	9.45
209.	2.25	371.	9.70
210.	.45	373.	3.60
211.	7.05	374.	3.83
212.	.90	375.	6.75
213.	16.90	377.	1.35
214.	3.20	378.	2.70
217.	17.33	379.	8.80
218.	11.25	381.	1.80
219.	6.98	383.	11.93
220.	11.48	384.	9.00
221.	33.53	385.	10.35
223.	27.90	386.	1.60
225.	3.60	388.	15.30
227.	6.10	390.	8.78
229.	14.55	392.	2.05
230.	14.40	396.	13.55
231.	4.75	400.	11.70
232.	6.10	401.	2.58

З місячних вкладок	$ 2,408.14
Процент від бондів	125.00
Процент від морґеджів	855.35
Сплати морґеджу	40.00
Перенос морґеджу на власну реальність	50,575.92
Разом	$54,004.41

РОЗХІД.

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тижневик	475.00
Свобода за праці	287.50
Платня помічних сил	212.00
Оплата почти	25.00

Інвестиції:

Закуплено бондів за суму	9,850.00
Заплачено податок і доражовано до морґеджів	5,178.48
З переносу морґеджової інвестиції на реальність	50,575.92
Разом	$66,603.90

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем квітня 1935 остала	$ 79,991.21
Прихід за травень	54,004.41
Разом	$133,995.62
Розхід за травень	66,603.90
Готівка з кінцем травня 1935 остала	$ 67,391.72

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 67,391.72
Морґеджі	133,205.00
Бонди	107,038.00
Реальности	56,475.92
Разом	$364,110.64

Стан довжний:

Фонд посмертний	$262,986.95
Фонд адміністраційний	101,123.69
Разом	$364,110.64

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

У справі бюсту Тараса Шевченка в Музею Мистецтва.

Подаємо до прилюдного відома звіт з фонду, зібраного на бюст Т. Шевченка для Дітройтського Музею Штук Красних.

Були такі приходи: зі старого фонду з банку вибрано $414.25; з бенкету хору „Думка" $40; Товариство ім. Грицька Чупринки $30; з програмок на свято $224; з відзнак $81; збірка пічас свята $141; о. Лев Сембратович $10; укр. баптиська церква $10; Іван Рунька $5. — Разом $955.25.

Розходи: за бюст $701.15; педестал під бюст $25; бронзова плита $12; друк програмок $72.35; кліші $10.57; цвіти $10; стяжки і шовкове покривало на бюст $6.20; оголошення $4. — Разом $841.27. — Осталося $113.98.

Разом з тим подаємо до відома, що збирається новий фонд на копію бюсту Тараса Шевченка для Музею Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові. На ту ціль уже зложили готівкою: д-р А. Кібзей $25; Теодор Зарембський $25; Іван Панчук $5; Микола Шустакевич $5; Михайло Федитник $1; 23 від. Союза Українок $5. — Разом $66.

Деклярували: Микола Кіптик $100; Хор „Думка" $100; Іван Панчук $54; Михайло Федитник $25; д-р Л. Мишуга $50; о. П. Понятишин (через д-ра Л. Мишугу) $100. — Разом $429.

Зі старого фонду перенесено $113.98. — Разом усього $608.98.

Фонди в сумі $150, деклярвані д-р Л. Мишугою від себе і о. П. Понятишина, будуть зачислені на конто збірки на сході, тому дітройтські фонди по зібранню деклярацій будуть виносити $508.98. Крім того ще остається зібраних старих фондів у товаристві імени Грицька Чупринки, від. 272 У. Р. Союза, $20, що піднесе дітройтський фонд до $528.98.

Замітка: Перед замкненням банків старий фонд виносив у банку $540 і на лісті в п. Павла Ворончака $44.25, що разом робить $584.25. — Вибрано з банку $414.25. — Остається заморожених $170.

ЗА КОМІТЕТ:
Теодор Зарембський, голова;
Юрій Гулик, секретар.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

SEVEN LOST MEN.

LOST SHADOWS. By Osyp Turiansky. Translated from the Ukrainian by Andrew Mykytiak. 246 pp. New York: Empire Books. $2.

An obscure trail leading over the Albanian Mountains to the Adriatic Sea is still called the Road of Death. In 1915 the Serbs marched 60,000 prisoners of war over this trail in the dead of Winter without the formality of a supply train, bound for Italian prison camps, while Serbia was being overrun and laid waste by the Austro-Hungarian armies. The author of this brief, impassioned prose poem was one of the 15,000 survivors of that march. He died in 1933 of gastric trouble from which he had suffered ever since the starvation march of 1915. Turiansky was well-known novelist in Eastern Europe, where "Lost Shadows" enjoyed a wide circulation. It now bears the distinction, according to the traslator, "of being the first Ukrainian work of fiction ever to be published in America in the English traslation.

"Lost Shadows" is not a historical novel of the march of the 60,000 in the manner of Erich Dwinger's great and terrible story of Kolchak's retreat across Siberia, called "Between White and Red." It is rather dramic recital of frenzied behavior, of physical and spiritual suffering, of wild and bitter thoughts and hysterical speech, involving only seven men and one incident of the three weeks' march.

Tehse seven kill their guard and escape from the column. They cannot go far, for they are too weak and they are freezing as well as starving. Besides, there is no place to go in the wild wastes of the Albanian hill country.

The blind Stranzinger hugs his violin while the fierce Szabo, strongest of them all, clutches the rifle he has taken from the guard, the only possessions among them except for their tattered clothes. Their first need is fire. But there is nothing to burn except frozen twigs and these will not catch of themselves. Szabo insists that one of them must die so that they may use his clothes for fuel, and in the back of his mind is the thought of cannibalism. But the others, while still clinging desperately to life, shrink from his suggestion. Nevertheless, they go through the dance of life and death which he proposes, a dance that shall determine who is weakest and who must be sacrificed. They are spared taking life when Boiani falls and dies where he has fallen. The six have their fire. And over the fire they think and talk, recall past memories, cry out in their misery, in hopelessness and bitterness discuss man and war, God and fate, home and loved ones.

Szabo and Dobrovsky take turns going out with the rifle for game, but there is no sign of life along the Road of Death except for a few dying stragglers left bihand on the roadside. The miserable scarecrows grow weaker. Feverish thoughts give way to hallucinations. They are no longer able to rise. Finally the fire goes out and the wasted purplish bodies succumb before the cold.

Turiansky wrote his book during the three years he spent in an Italian prison camp. It is one of those books which reads like a single impassioned cry of a wounded spirit brought to bay by the forces of organized greed, cruelty and butchery. It deserves a place beside the many sincere and passionate protests of the spirit that emerged from the war.

F. T. M.

(The New York Times Book Review, June 2, 1935).

ПАПУГА ВІДГАНЯЄ ДУХИ.

Найславнішим птахом в Англії є тепер поважна віком папуга, Попсі, яку привезено з Індії. Папуга ця має важну місію — подорожує з магараджею з Сірогі і йде перед ним крок у крок. Завдячує це віднfamзначення обставині, що має, так думає принаймні магараджа, чудотворну силу відганяти злі духи. Магараджа не вступить до жадного готелю, не піде на жаден прохід без своєї папуги, яка мусить попереду нього йти. Та не лише відганячем духів є Попсі; вона теж репрезентує ввесь рід папуг в Англії. Бо від кількох років, коли вибухла пошесть „папузиної хороби", строго заборонено держати папуг в Англії. Те, що для Попсі зробили виняток, завдячує вона не тільки тому, що її пан є магараджею, але й тому, що він грає чудово у крікет і цим головно заімпонував Англійцям.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

Жовнір на варті.

Жовнір: Стій! Хто там?

Стара баба: — Не бійтеся, пане жовнір, я вам нічого не зроблю.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ.

Свято в честь матері.

Заходом Сестрицтва Рожд. Пресв. Богородиці при помочі української православної парохії відсвятковано дня 12-го травня ц. р. „День Матері".

Рано по богослуженню о. Михайло Кашуба відправив акафист до Пречистої Діви за українських матерей і сказав гарну проповідь на тему: Як треба шанувати матір.

Наші дівчата, що гуртуються в дівочім клюбі „Доньки України", постарались про гарні живі цвітки і припинали кождій матері, що входила до церкви.

Пополудні відбувся концерт, який складався з трох частин. Концертом проводив о. Кашуба. В першій частині відіграли шкільні діти представлення, гарне і дуже поучаюче. Деякі моменти були глибоко зворушливі.

У представленню виступали: пані Адамяк і діти: Анна Мальговська, Стефанія Гнатовська, Слава Кашуба, Ірина Базилюк, Михайло Стахів і Петро Андрусишин.

На другу часть складалися реферат і декламації.

Реферат про значіння Свята Матері виголосив о. М. Кашуба. Реферат був дуже добре обдуманий і поучаючий. Всі слухали з великим зацікавленням, а референта нагородили рясними оплесками.

Опісля були гарно виголошені декламації: Сироти — Івась Качмар. Мамо, гаму дай — Василь Заячківський. Золоті слова Т. Шевченка— С. Гринишин. Мати і діти — Петро Андрусишин. „Гундред'с оф Старс" — Мирон Кашуба. Гимн в честь Української Мами — П. Гринишин. „Модер'с Дей" — Каролина Маєр. В день Матери — Мирон Кашуба. Молитва за маму — Стефанія Сас. „Ту Модер" — Надя Кашуба. Мати наша, мати мила — Евгенія Стахів. Материнка — Стефанія Гомбіцька. „Деди'с, Май Дірест Деди'с Люля бай" — п. Іван Гринишин.

В третій части малі танцюристи зі школи Авраменка виконали кілька танків під проводом п. Івана Шведи.

Також чотирилітня Даруся Косовська відтанцювала американський танок.

Танки випали похвально, за що публика не щадила грімких оплесків. До танків приграваіла орхестра під проводом п. Михайла Косовського.

Потім дитячий хор відспівав пісні: Мати сина колисала; Як мені вас не любити; Люблю я мзму; Учітеся; Берестечко; Многая літа; О, Україно.

Опісля молодий І. Гринишин промовляв до молоді по англійськи про пошану матерей. Годиться згадати, що на святі бачилось на битком набитій галі багато Американців, а особливо жінок, котрі підчас декламацій наших дітей плакали зі зворушення.

При кінці пані Катерина Тула, предсідниця сестрицтва, зложила подяку присутнім за участь у святі, як також щиро подякувала о. Кашубі, що підготовив так гарно молодь до концерту і до представлення.

На закінчення відспівано: „Ще не вмерла Україна" й американський гимн. Цим святом віддано честь українським матерям, а заразом візвано їх дбати про гарне виховання своїх дітей.

Анна Чорній.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 7-го червня ц. р., помер по довгій недузі Андрій **Дячик**, літ 47, секретар тов. ім. Івана Франка, від. 54 У. Н. Союза, котрий то відділ з днем 1-го червня ц. р. злучено з відділом 170 У. Н. Союза в Джерзи Сити, Н. Дж. Покійний походив з Угнова, пов. Рава Руська, Галичина. Був свідомим членом у громаді. Був делегатом на конвенцію У. Н. Союза. Оставив вдову Михалину і сина Володимира. Похорон відбудеться дня 10-го червня з дому жалоби 197 **Holliday St., Jersey City, N. J.**

ЧИ ЗЕМЛЯ ВИСИХАЄ?

В останніх часах надходять з усіх частин світа алярмуючі вістки про висихання поверхні землі. Особливо терплять під цим оглядом Північна Америка й Африка. По думці вчених, за яких 100 літ ціла полуднева Африка стане одною пустинею. Те саме має статися також у центральній Азії.

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ. (41)

Шеік Аб ель-Гренем присів коло вогню, щоб оглянути дорогоцінну мапу, а потім приказав Атевіови привести до себе дівчата. „Ма алеік", усміхався шеік, як вони наближались. „Він каже, щоби ви не боялись", Атеві переклав дівчатам слова шеіка. „Йому треба буде боятися, як він не поверне нас до нашого табору", сказала Ронда.

„Бедеві не боїться твоїх людей", сказав Атеві. „Ви маєте робити, що шеік вам каже!" „Чого він хоче?" — Ронда спитала. „Він хоче, щоби ви йому помогли знайти Долину Діямантів", усміхнувся перекладач. Дівчина здивувалась. „Про що ви говорите? Я не знаю про ніякі діяманти".

„Долина означена на мапі", сказав Араб, показуючи на перґамін. Ронда подивилася на документ та вибухла сміхом. „Ця мапа не має ніякого значіння", вона сказала; „її зроблено просто для вжитку на представленню". Атеві і шеік заговорили щось скоро один до одного.

„Ви не смійте робити дурня з Бедевія!" — кричав Атеві. „Ми знали, що ви скажете, що в світі нема Долини Діямантів, бо ви хочете їх для себе. Як ви знаєте, чого вам треба, то відчитаєте мапу та поможете нам дістатись до Долини Діямантів. Інакше..." Він насупився страшно та потягнув пальцем по горлі.